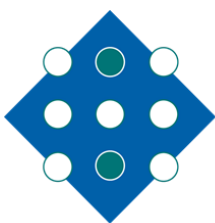

Reglament de l'Ombudsperson i del Comitè d'Integritat Científica

Institut
d'Investigació Sanitària
Illes Balears

IdISBa

Revisió	Descripció del canvi	Data
V1	Aprovació inicial en reunió del Patronat IdISBa	20.06.2024

Taula de continguts

1. Introducció.....	1
2. Ombudsperson.....	1
2.1. Nomenament	2
2.2. Cessament.....	2
2.3. Funcions	2
2.4. Procediment d'actuació	3
2.5. Memòria anual	4
2.6. Mitjans	5
3. Comitè d'Integritat Científica	5
3.1. Funcions	5
3.2. Àmbit d'actuació.....	5
3.3. Composició	6
3.4. Drets i deures.....	6
3.5. Mandat i cessament.....	7
3.6. Règim de funcionament del Comitè d'Integritat Científica	7

1. Introducció

L'Institut d'Investigació Sanitària Illes Balears (IdISBa) es constitueix amb l'objectiu de fer una investigació biomèdica i biosanitària d'excel·lència que generi coneixements destinats a la identificació i tractament de les malalties que poden derivar en nous procediments, tècniques o productes que millorin el benestar i la salut de la societat. Tot això s'ha de realitzar sota uns criteris ètics i de qualitat que garanteixin l'exercici de la bona pràctica professional durant el procés d'investigació.

El punt 34 de la Carta Europea de l'Investigador i el Codi de Conducta per a la contractació d'investigadors indica que els organismes han d'establir, respectant les disposicions i normatives nacionals, procediments apropiats, preferentment per mitjà d'una persona imparcial (com a síndic de greuges en defensa d'investigadors i investigadores), per tractar les reclamacions i apel·lacions del personal, incloent-hi les referides a conflictes entre supervisors i investigadors en les fases inicials de les seves carreres. Aquests procediments han d'oferir a tot el personal d'investigació una assistència confidencial i imparcial per resoldre els conflictes, les disputes i les queixes laborals, amb l'objectiu de fomentar un tracte just i equitatiu a l'entitat i millorar la qualitat general de l'ambient de treball.

La creació de la figura de l'Ombudsperson pretén no només un increment en la qualitat de l'activitat investigadora que es fa a l'IdISBa, sinó també la millora de les condicions del seu personal, fent-lo més atractiu per als investigadors que cerquin un nou ocupador o un amfitrió per al seu projecte d'investigació.

La creació del Comitè d'Integritat Científica (CIC) per a la investigació, òrgan creat pel Patronat de la Fundació a proposta de la Direcció Científica, pretén proporcionar el coneixement i l'adopció interna del codi de bones pràctiques, així com donar suport i assessorament a l'Ombudsperson davant conflictes que puguin sorgir en relació amb la integritat en la investigació.

2. Ombudsperson

L'Ombudsperson és una figura independent, degudament qualificada i de gran integritat personal i professional. La seva tasca és mediar i aconsellar en casos de conflicte en qüestions de bones pràctiques científiques.

En l'exercici de les seves funcions, l'Ombudsperson les desenvoluparà de manera independent.

L'Ombudsperson és accessible a tot el personal investigador per als casos en què hi hagués la sospita d'una possible vulneració dels principis de la bona pràctica clínica.

L'Ombudsperson assegura discreció sobre la informació que assenyali un possible conflicte professional. Així mateix, les gestions de l'Ombudsperson són confidencials, i no està obligada a revelar aquesta informació als òrgans de gestió de l'Institut.

2.1. Nomenament

L'Ombudsperson serà nomenada pel Patronat a proposta de la Direcció Científica de l'Institut i escoltat el Comitè Científic Intern de l'IdISBa.

La durada del seu mandat serà de quatre anys, i pot ser reelegida.

2.2. Cessament

L'Ombudsperson cessarà:

- Per l'acabament del termini del mandat pel qual va ser nomenada.
- Per renúncia.
- Per incapacitat permanent per a l'exercici de les seves funcions, per incompliment greu de les seves obligacions o per incompatibilitat sobrevinguda.
- Per acord del Patronat a proposta de la Direcció Científica i escoltat el Comitè Científic Intern.
- Per mort o declaració de mort.

Quan el càrrec estigui vacant, s'iniciarà el procediment per a l'elecció de la nova Ombudsperson en un termini no superior a dos mesos.

2.3. Funcions

- Atendre les queixes, observacions i suggeriments referents a les possibles males conductes en investigació del personal de l'Institut.
- Valorar les sol·licituds rebudes per a la seva admissió o no, i prioritzar les seves pròpies actuacions.

- Adoptar les mesures d'investigació que consideri oportunes i impulsar les investigacions que consideri més pertinents, vigilant que aquestes siguin resoltes dins el termini i en la forma escaient.
- Formular amb caràcter no vinculant propostes de recomanacions, davant els òrgans competents, sobre les qüestions que s'han sotmès a la seva consideració.
- Vigilar la marxa general de la investigació i identificar les àrees problemàtiques que puguin causar males conductes científiques, i donar recomanacions per a la seva millora a la Direcció Científica de l'IdISBa.

2.4. Procediment d'actuació

- 1) En casos de conflictes o dubtes en relació amb les bones pràctiques científiques, la persona interessada pot contactar amb l'Ombudsperson a través de l'adreça *idisba.ombudsperson@ssib.es*.
- 2) L'Ombudsperson ha de registrar totes les sol·licituds rebudes i justificar la seva recepció, per la qual cosa haurà de dur el seu propi registre. En cas de no acceptar-les a tràmit, ha de notificar a la persona interessada per mitjà d'un escrit motivat.
- 3) L'Ombudsperson rebutjarà les queixes formulades amb fonaments insuficients o sense pretensió i les relatives a qüestions pendents d'un procés administratiu o d'un procés judicial.
- 4) Les queixes anònimes hauran de ser considerades pel Comitè d'Integritat Científica per ponderar la transcendència i naturalesa del cas plantejat i, si escau, reclamar la identificació de les persones sol·licitants.
- 5) Els òrgans de l'IdISBa i els membres d'aquest institut tenen el deure de proporcionar les dades i les informacions sol·licitades per l'Ombudsperson en l'exercici de les seves funcions, així com de comparèixer per informar, si escau.
- 6) L'Ombudsperson tindrà accés a qualsevol document intern de l'IdISBa relacionat amb la seva investigació.

L'Ombudsperson iniciarà el procediment, respectant en tot moment la confidencialitat, analitzant la denúncia, escoltant separatament les dues parts i protegint la persona

denunciant per evitar conseqüències negatives, sobretot si la persona denunciant i la persona denunciada pertanyen al mateix grup d'investigació.

En situacions de conflicte, l'Ombudsperson pot optar entre iniciar el procediment mitjançant una reunió amb la persona denunciada, sospitosa de mala conducta, o amb la Direcció de l'Institut. Si considera justificada la sospita de mala conducta, podrà sol·licitar al Comitè d'Integritat Científica o, en cas que consideri que és necessari, a una comissió *ad hoc* de persones expertes en l'àmbit de la investigació en concret que puguin col·laborar amb l'Ombudsperson en les investigacions sobre mala conducta o bé, si d'acord amb les dades recollides, poden dictaminar-ne si hi ha hagut mala conducta.

Una vegada aclarits els fets denunciats, s'emetrà un informe relatiu a l'existència de la mala conducta científica en els fets denunciats, amb les seves recomanacions, el qual serà notificat a la Direcció Científica de l'IdISBa. Els resultats de les actuacions es podran comunicar a la persona denunciant en el sentit de si ha sigut acreditada la mala pràctica i si s'ha notificat a la Direcció Científica. Les deliberacions, així com les gestions amb les persones denunciades i les denunciants, seran estrictament confidencials.

En cas d'arribar a la conclusió de l'existència de mala pràctica, la Direcció Científica de l'IdISBa així ho posarà en coneixement dels màxims responsables dels centres o entitats corresponents, que decidiran la sanció adequada. Si es descarta la sanció i existís un perjudici del prestigi de l'investigador o investigadora del grup denunciat, es vetllarà per restituir, en la mesura que sigui possible, la seva reputació en la forma més convenient.

També es prendran les accions oportunes en cas que es demostrï que en la denúncia hi ha hagut una mala fe evident.

En cas de mala praxi, el centre adoptarà les mesures pertinents: sancions, comunicació a autoritat judicial si hi ha indicis de comissió d'un delictes o comunicació a entitats que es puguin veure afectades per una falsedat.

2.5. Memòria anual

L'Ombudsperson presentarà al Patronat i als òrgans de govern científics de l'IdISBa (Comitè Científic Intern i Comitè Científic Extern), anualment, una memòria sobre la gestió realitzada. Aquesta memòria haurà de contenir, almenys, el nombre i tipus de sol·licituds i queixes presentades, les rebutjades i les seves causes, així com les que van ser objecte d'investigació, amb el resultat obtingut.

En la memòria no constaran dades personals que permetin identificar les persones interessades en els procediments d'investigació.

2.6. Mitjans

L'Institut proporcionarà a l'Ombudsperson els mitjans materials i personals necessaris per exercir les seves funcions.

3. Comitè d'Integritat Científica

El Comitè d'Integritat Científica (CIC) és un òrgan creat per acord del Patronat de la Fundació. Té com a objectius proporcionar el coneixement i l'adopció interna del codi de bones pràctiques, així com donar suport i assessorament a l'Ombudsperson davant conflictes que puguin sorgir en relació amb la integritat de la investigació. Està format per personal adscrit al centre de forma lliure i voluntària.

3.1. Funcions

- Actuar com a òrgan assessor i de suport de l'Ombudsperson davant conflictes que puguin sorgir en relació amb la integritat en la investigació.
- Promoure el compliment dels preceptes que s'inclouen en la guia de bones pràctiques clíniques en investigació de l'Institut.
- Informar i sensibilitzar a la comunitat científica de les institucions que formin part de l'IdISBa sobre els esdeveniments, necessitats i orientacions pel que fa als aspectes ètics i deontològics de la investigació biomèdica.
- Romandre atents i receptius respecte a nous problemes relacionats amb la integritat de la investigació.
- Traslladar els informes, propostes i recomanacions relacionats en qüestió d'integritat científica emesos pel Comitè Espanyol d'Ètica de la Investigació (BOE 27 de l'1 de febrer de 2023) a la comunitat científica de l'IdISBa.

3.2. Àmbit d'actuació

L'àmbit d'actuació es refereix als membres, grups d'investigació i activitats de recerca gestionades a través de l'IdISBa. El Comitè d'Integritat Científica garantirà la diligència,

independència i imparcialitat en les seves gestions i actuacions, així com la confidencialitat de les dades personals.

3.3. Composició

El Comitè d'Integritat Científica ha d'estar format per les persones següents:

- 1) Presidència: la persona que ocupi el càrrec de l'Ombudsperson.
- 2) Vocals:
 - A proposta de la Direcció Científica, i escoltada l'Ombudsperson, un mínim de quatre persones que han de pertànyer a alguna de les entitats que conformen l'IdISBa, incloent:
 - Representant de l'àmbit d'investigació bàsica.
 - Representant de l'àmbit d'investigació clínica.
 - Representant de l'àmbit d'epidemiologia.
 - La persona que ocupi el lloc de tècnic jurídic de la Fundació IdISBa.
- 3) Secretaria: a proposta de la Presidència, el Comitè d'Integritat Científica ha de designar un secretari o una secretària, càrrec que pot recaure en una persona aliena al Comitè i, en aquest cas tindrà veu, però no vot.

Es procurarà que hi hagi paritat entre homes i dones.

3.4. Drets i deures

- Independència i autonomia. Les persones que formin part del comitè actuaran amb independència de les autoritats que les varen proposar o nomenar, amb una autonomia plena per a l'exercici de les seves funcions.
- Confidencialitat. Les persones que formin part del comitè tenen el deure de guardar secret i mantenir confidencialitat sobre el contingut i la informació que es proporcioni, deliberi o voti en el comitè.

- Conflicte d'interessos. Les persones que formin part del comitè s'abstindran del coneixement, deliberació i decisió dels assumptes en què la seva independència, imparcialitat o objectivitat de criteri es puguin veure compromesos.

3.5. Mandat i cessament

Les persones que formin part del comitè tindran un mandat de quatre anys, renovable només una vegada.

El cessament de les persones que formin part del comitè es produirà per qualsevol de les causes següents:

- Per cessament en el càrrec pel qual van ser nomenats.
- Per expiració del termini de permanència en el comitè.
- Per renúncia.
- Per revocació de la seva designació per acord del Patronat, a proposta de la Direcció Científica, en cas d'incompliment de les seves obligacions, incompatibilitat sobrevinguda, auto de processament o obertura de judici oral.
- Per mort o declaració de mort.
- Per incapacitat o impossibilitat d'exercir les seves funcions.

3.6. Règim de funcionament del Comitè d'Integritat Científica

- 1) El Comitè s'ha de reunir dues vegades a l'any per fer un seguiment dels casos i actuacions, així com quan ho requereixi l'Ombudsperson.
- 2) El president o la presidenta ha de convocar les reunions com a mínim amb set dies naturals d'antelació, si bé en cas de convocatòries extraordinàries, pot convocar amb una antelació mínima de quaranta-vuit hores.
- 3) En cas que qualche membre no hi pugui assistir, pot delegar el seu vot en un altre membre del Comitè.

- 4) Amb anterioritat a tractar l'assumpte plantejat, i per tal de garantir la independència dels membres del Comitè d'Integritat Científica, se sol·licitarà als membres del comitè una declaració d'activitats i conflictes d'interessos.
- 5) Els membres afectats per conflictes d'interessos s'han d'abstenir.
- 6) Es deixarà constància a una acta dels acords adoptats sobre els assumptes a tractar.